A°. 1853. N°. 178.

Opregte Zaturdagsche HAARLEMSCHE COURANT van 30 Julij.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

BERLIJN, 27 Julij.

De telegraaf meldt heden uit Weenen, dat, naar aanleiding van aldaar uit Konstantinopel ontvangene berigten van den 18den Julij, de hoop op het behoud van den vrede, ten gevolge van de met de vreemde gezanten gehoudene conferentien, weder was aangewakkerd. — Tevens werd echter in die berigten verzekerd, dat de dweepzucht der Turken nog toenam, en dat verscheidene Christenen beleedigd waren geworden.

VAN DEN RIJN, 28 Julij.

Berigten uit Zwitserland melden, dat den 26sten in den Nationalen-raad der Bonds-vergadering het voorstel der commissie, betreffende de verwikkelingen met Oostenrijk, ter tafel is gebragt. Het houdt in, dat de Vergadering zal verklaren, genoegzaam vertrouwen te stellen in den Bonds-raad, ter handhaving van de regten en de vrijheden van het Eedgenootschap, zonder aan dien Raad deswegens iets te willen voorschrijven; dat de door den Raad verlangde som van 211,000 fr. voor de militaire aangelegenheden, zal worden verleend, en tevens een onbepaald krediet voor zoodanige militaire maatregelen, als de verdediging des Lands en het onderhoud van de door Oostenrijk verdrevene Zwitsers zullen vereischen. Men is dadelijk daartegen opgekomen, en men heeft voorgesteld, om den Bonds-raad de te nemen maatregelen voorteschrijven. Na eene heftige beraadslaging is de verdere overweging dezer aangelegenheid in eene vergadering met geslotene deuren voortgezet.

In den Stenden-raad is met 29 tegen 12 stemmen besloten, om zich het gebeurde in Freiburg niet aantetrekken.

— Den 26sten was het aantal der cholera-zieken in Kopenhagen tot 3831 geklommen, en waren 2041 daarvan overleden. — Vele inwoners verlieten de stad.

PARIJS, 27 Julij.

Alhier ter stede zijn verschillende telegrafische depeches ontvangen, nadere berigten inhoudende, omtrent de gebeurtenissen in de Levant. De gewone stoompaket *Alexandre* heeft te Marseille berigten aangebragt uit Konstantinopel, loopende tot den 15den, die de opgaaf bevestigen, dat den vorigen dag het protest der Porte, betreffende het bezetten der Donau-vorstendommen, aan de vertegenwoordigers der groote mogendheden ter hand was gesteld. Reeds is medegedeeld, dat de inhoud van dat protest in den loop van den 25sten te Weenen is bekend geworden.

Nog is eergisteren te Toulon aangekomen het stoomvaartuig *Pluton*, 't welk den 14den de baai van Besica heeft verlaten. Aan boord van dien bodem is de vice-admiraal *Lasusse*, die vervangen is geworden door den vice-admiraal *Hamelin*, herwaarts teruggekeerd.

Eindelijk is hier eene telegrafische depeche ontvangen, uit Triest, naar luid van welke, op den 18den Julij nog altijd drukke conferentien te Konstantinopel plaats hadden tusschen de gezanten der groote mogendheden. Destijds beschouwde men de zaken in de turksche hoofdstad uit een meer vredelievend oogpunt, niettegenstaande onder de turksche bevolking steeds de meest mogelijke opgewondenheid werd waargenomen. Met veel belangstelling wordt hier thans de woordelijke inhoud verwacht van het protest der Porte. Met houdt het voor mogelijk, dat daardoor een einde zal worden gemaakt aan den toestand van onzekerheid, die reeds zoo lang heeft geduurd.

Hier ter stede is men weder meer dan gisteren en eergisteren gerustgesteld. De beurslieden houden zich, welligt niet geheel ten onregte, overtuigd, dat Frankrijk niets zal doen, zonder de ondersteuning van Engeland, en dat deze laatste mogendheid het uiterste zal beproeven, om eene vredebreuk in het Oosten te voorkomen.

Nader is vernomen, dat de stoomboot *Caradoc* te Marseille is aangekomen, met het berigt, dat de Porte haar zegel had gehecht aan het ontwerp eener transactie, waarmede de russische Czaar zich vroeger reeds had vereenigd, en 't welk door den Sultan, behoudens eenige wijzigingen, zou worden aangenomen. Naar luid van dat zelfde berigt, hadden ook de engelsche en fransche gezanten, lord *Redcliffe* en de heer *de Lacour*, zich met dat ontwerp vereenigd, in afwachting dat het zou worden geratificeerd door de Kabinetten, welke zij in de turksche hoofdstad vertegenwoordigden

— Hier ter stede zijn thans berigten ontvangen uit de Pausselijke-Staten, welke niet zeer gunstig luiden, ten aanzien van de rust daar te lande. Onder dagteekening van den 23sten Julij, wordt uit Rome aan het *Journal des Débats* gemeld, dat op nieuw in de provincien verscheidene personen, door middel van sluipmoord, om 't leven gebragt waren geworden. In een tijdsverloop van zes dagen waren niet minder dan vier aanslagen beproefd als: twee te Faenza, een te Imola en een te Castel-Bolognese. Van de aangerande personen had een het leven verloren. De drie overige waren zwaar gekwetst, doch men vleide zich met hun behoud.

In Bologne, Forli Rimini en Ravenna hadden nogal bedenkelijke onlusten plaats gehad, ter zake van de duurte der granen. De prolegaat van Bologne had, ten einde de verontruste gemoederen zooveel mogelijk ter neder te zetten, tijdelijk den uitvoer van granen verboden.

Onder de personen, die verwond waren geworden, noemde men den heer *Bonelli*, den secretaris van Staat der kleine Republiek San Marino.

De over Turin uit de Pausselijke Staten ontvangene berigten luiden niet gunstiger. In Romagna hadden vele sluipmoorden plaats gehad. Voorts sprak men van muiterij onder de troepen. De stad Ferrara was in staat van beleg verklaard, nadat de militaire bevelhebber eene ernstige proclamatie had doen afkondigen. De wachtposten daar ter stede waren verdubbeld geworden en eenige stukken geschut op het marktplein geplaatst.

Den 26sten Julij was Z. M. de Koning van Sardinie te Spezzia aangekomen, waar hij door de menigte met uitbundige geestdrift verwelkomd was geworden.

— Van eene doorgaans goed onderrigte zijde wordt heden verzekerd, dat Z. M. de Keizer het ongeraden acht om zich in de gegevene omstandigheden al te ver van deze hoofdstad te verwijderen, en uit dien hoofde voor goed heeft afgezien van zijnen voorgenomen uitstap naar de zuidelijke departementen. Het is inmiddels nog mogelijk, dat de Keizer eenige der noordelijke departementen zal bezoeken.

— Prins *Napoleon* heeft dezer dagen, op last van den Keizer, de medailles en belooningen uitgedeeld, welke van regeringswege zijn toegekend geworden aan de kunstenaars, die zich, bij gelegenheid der laatste tentoonstelling van kunstvoortbrengselen, hebben onderscheiden. Deze plegtigheid heeft plaats gehad in de Louvre, ten overstaan van den minister *Fould*, en is bijgewoond door den graaf *de Nieuwerkercke*, directeur-generaal der keizerlijke verzamelingen, de leden der jury van beoordeeling, van de Academie van Schoone Kunsten, enz.

Prins *Napoleon* heeft de kunstenaars, aan welke belooningen waren toegekend, plegtstatig toegesproken, en bij die gelegenheid onder anderen gewaagd van Frankrijk als van „ het land der gelijkheid, waar meer dan elders eene strekking wordt waargenomen tot eene verdeeling der fortuinen, opdat aller toestand eenmaal gelijkvormig moge worden en gelijke welvaart, zooveel mogelijk, het deel zij van elken ingezeten." De Prins heeft daarop, wel is waar, laten volgen, dat die uitkomst op geene andere wijze kan worden verkregen, dan door de tusschenkomst van een krachtig gezag, als vertegenwoordigende de bijzondere personen; doch de democratische geest, waarin hij zich heeft uitgedrukt, heeft niettemin zeer de algemeene aandacht tot zich getrokken.

— De bisschop van Rennes heeft, naar men verzekert, het beproeven der zoogenaamde tafel-beweging verboden, als strijdig met het geloof.

LONDEN, 27 Julij ('savonds).

Bij de gisteren avond in het Huis des gemeenten hervatte beraadslaging over de wet voor de regeling van het bestuur in O. Indie, heeft een der leden eene bepaling voorgesteld, strekkende om een collegie aantewijzen, hetwelk bestemd zou zijn om de geschillen tusschen het gouvernement van Britsch-Indie en de inlandsche Vorsten te beslissen, behoudens hooger beroep op den in het moederland gevestigden koninklijken Raad (Privy-Council). Dit voorstel is verworpen. Daarentegen is, op voorslag van een der leden en met goedvinden der bewindslieden, bepaald, dat de bezoldiging van den voorzitter van den Raad van Controle niet minder zal bedragen dan die van eenen minister; alsmede, dat die Raad één *vasten* secretaris zal hebben, in plaats van twee, welker betrekking afhankelijk is van veranderingen in het ministerie. — Aanst. vrijdag zal de derde of laatste lezing der bill voorgesteld worden.

— Ten gevolge van een overleg tusschen de eigenaars van de huurrijtuigen (*Cabs*), die in groote menigte bij de spoorweg-stations, bij de publieke gebouwen, op de pleinen, enz., in deze hoofdstad geplaatst plegen te zijn, om personen en goederen te vervoeren, is de dienst van die rijtuigen heden hier geheel gestaakt, tot groot ongerief van de vele duizenden personen, welke daarvan gewoonlijk gebruik maakten. De oorzaak van dezen maatregel is deze, dat de eigenaars der bewuste rijtuigen eene verhooging van het door het gouvernement vastgestelde tarief der vrachten willen bekomen. Of zij, door den gedanen stap, dit doel zullen bereiken, is zeer twijfelachtig. Zeker is het, dat het staken der dienst bij de bevolking zeer veel ontevredenheid baart, en dat terstond maatregelen genomen zijn, om het publiek niet afhankelijk te doen zijn van de cab-eigenaars. Eene der spoorweg-maatschappijen heeft reeds openlijk de levering van 100 huur-rijtuigen gevraagd, en dit voorbeeld zal door andere gevolgd worden. Bovendien is men ook reeds bezig met het oprigten van vennootschappen, om op eene duurzame wijze in de bedoelde behoefte te voorzien. — Enkele rijtuigen, welker eigenaars niet aan de door de overige gemaakte afspraak voldeden, zijn door handlangers dezer laatsten op de straat omvergeworpen, doch door de tusschenkomst der politie zijn meer belangrijke wanordelijkheden verhinderd. — De omnibussen zijn meer dan gewoonlijk bezet, ofschoon hunne eigenaars van de gelegenheid gebruik gemaakt hebben, om de vracht iets te verhoogen.

— Met den telegraaf is hier uit Parijs berigt ontvangen, dat de *Caradoc* vredelievende tijdingen uit de Levant te Marseille heeft aangebragt. De inhoud daarvan is nog niet naauwkeurig bekend. Intusschen was de beurs williger.

Lord *Cowley*, onze gezant bij het fransche hof, is uit Parijs hier ter stede aangekomen, naar het schijnt, om eenige dagen bij zijne bloedverwanten doortebrengen. De heer *Jerningham* is, als zaakgelastigde, tijdelijk met de werkzaamheden der ambassade belast.

'SGRAVENHAGE, 29 Julij.

Bij de beraadslaging van de Tweede Kamer van gisteren over de wet ter wijziging van die van Augustus 1851 betreffende de bevordering van de officieren voor de geneeskundige dienst en de administratie bij de zeemagt, heeft de heer *Rijk* te kennen gegeven, dat hij niet overtuigd is, dat de organisatie voor die diensten, zoodanig als die bij koninklijke besluiten is geregeld, voldoende zal worden bevonden. De heer *Hugenholtz* heeft daarentegen zijne meening ontwikkeld, dat deze organisatie allezins in het belang, zoo wel van de dienst, als van het daarbij betrokken personeel, zal werken.

Bij de overweging van het wetsontwerp, houdende wijziging van den staat A, gevoegd bij de wet van Aug. 1851 (St. bl. N°. 127) heeft de heer *Storm* gemeend, te moeten verklaren, dat het naar zijn inzien eene grondwettelijke ketterij zoude daarstellen, indien men zoude willen volhouden, dat, wanneer een onderwerp bij de wet geregeld is, en de financien van den Staat daarin betrokken zijn, van welke de regeling bij de Grondwet aan de Wetgeving is opgedragen, het aan de Regering zoude vrijstaan, om, bij besluit, daarop inbreuk te maken. Hem is voorgekomen, dat op deze wijze art. 58 van de Grondwet tot eene doode letter zou worden gemaakt.

De wet is (gelijk gemeld is) met 30 tegen 16 stemmen aangenomen. Tegen stemden de heeren *de Man*, *v. Eck*, *Storm*, *Botz*, *Hugenholtz*, *Sloet*, *Slicher*, *de Poorter*, *de Berg*, *v. Hoëvell*, *Jespers*, *Reinders*, *Luyben*, *v. Bosse*, *Westerhoff* en *ten Cate*.

Bij de beraadslaging over het ontwerp, ter wijziging van het tarief van in- en uitgaande regten, heeft de heer *ten Cate* opgemerkt, dat de verbazende uitvoer van voedingsmiddelen, waarmede de productie geen gelijken tred kan houden, eene prijsverhooging van levensbehoeften te weeg brengt, die nogal drukkende is voor den minvermogende. Om daaraan te gemoet te komen, heeft hij algeheele vrijstelling verlangd van den invoer der voedingsmiddelen en bepaaldelijk ook van schapen en varkens, en niet alleen van het vleesch dezer dieren.

De heer *Sloet* heeft zich met de tweeledige strekking der voordragt vereenigd; vooreerst, omdat bij den invoer al de takken der nijverheid op gelijken voet worden gesteld, en ten andere omdat men zooveel mogelijk de belangen der verbruikers daarbij tracht te bevorderen. Hij heeft echter gemeend te moeten doen opmerken, dat de verbruikers zich niet te veel goeds daarvan moeten voorstellen, omdat het nimmer in de magt eener Regering ligt, de marktprijzen te doen rijzen of dalen, en zij alleen het vermogen bezit om eene kunstmatige verhooging van prijzen, het gevolg van belasting, te doen ophouden, door de belasting intetrekken. Hij had echter gewenscht, dat de Regering van deze gelegenheid gebruik had gemaakt, om, bij de vrees, die hier en daar wordt gevoed, voor verhooging van den prijs der levensmiddelen, de intrekking van al de regten op die voorwerpen voortestellen.

De heer *Dirks* heeft verklaard, geenszins den toenemenden uitvoer van leeftogt te betreuren, en ook te gelooven, dat deze vooreerst niet zal verminderen, even min als het verbruik daarvan; maar hij heeft zijnen wensch te kennen gegeven, dat men naar middelen mogt omzien, om zoo veel mogelijk eene prijsvermindering der levensmiddelen te bevorderen. Hij heeft gewezen op eene afschaffing van de regten op den invoer van de rijst; op eene krachtige beteugeling van de longziekte van het rundvee; op de uitbreiding van de vischvangst, ook door de vischfokkerij, ten aanzien waarvan Z. M. de Koning een zoo navolgenswaardig voorbeeld heeft gegeven; — op de afschaffing van den turf-accijns, ter bevordering der veenderijen, en op de kanalisatien.

De minister van Financien heeft verklaard, dat de Regering, bij eene algeheele herziening van het tarief van regten, zal trachten, om de zeer verschillende belangen van geheel de bevolking overeentebrengen en te bevorderen, maar heeft tevens, onder anderen, doen opmerken, dat, zoo de toenemende uitvoer voor de verbruikers eenigzins nadeelig werkt, dezelve weder voor anderen belangrijke voordeelen oplevert. — Ten aanzien van de aanmerking van een der sprekers, den heer *Sloet*, nopens zekere misbruiken, die hier en daar zouden plaats hebben, en wel betreffende de benadering van slagtvee, heeft Z. E. verklaard, dat zoodra hem daarvan mogt blijken hij daarop orde zou stellen.

De heer *v. Bosse* heeft verklaard, dat, naar zijn inzien, eene algemeene herziening van het tarief niet die gevolgen zou hebben, die men daarvan schijnt te verwachten; — dat de regten, zoo als die thans bestaan, den invoer niet kunnen belemmeren; — en dat het hier de vraag geldt, of men zelfs zou kunnen besluiten tot de afschaffing van dat minimum van regten, gezegd *le droit de balance*. — Hij heeft daarbij doen opmerken, dat, met eene algeheele afschaffing, toch alle belemmering niet uit den weg zou worden genomen, vermits de invoer niet anders zou mogen geschieden, dan langs bepaalde plaatsen en de grenskantoren.

Z. E. de minister heeft zich gedrongen gevoeld, te erkennen, dat de tegenwoordige voordragt, even als de bouwstoffen voor eene ruimere herziening, reeds gereed lagen, voor hij zijne tegenwoordige betrekking aanvaardde, en dat hij heeft gemeend, in dezen den weg te moeten volgen, welken men voor hem geopperd had.

Het amendement van den heer *Reinders*, strekkende, om ook den invoer van landbouwers-werktuigen tegen een verlaagd regt van een ten honderd toetelaten, is door den heer *van Bosse* bestreden, als eene gevaarlijke greep, bij wijze van amendement, in geheel het beginsel van het tarief, en als betreffende een onderwerp, 't welk later veel beter kan worden behandeld.

Dit amendement is (gelijk gemeld is) met 23 tegen 22 stemmen afgewezen.

Voor hebben gestemd de heeren *Dommer*, *Schimmelpenninck*, *v. Eck*, *Storm*, *Bots*, *Sloet*, *Slicher*, *Thorbecke*, *v. Deinse*, *de Lom*, *v. Hoëvell*, *Jespers*, *Luijben*, *Westerhoff*, *ten Cate*, *v. d. Veen*, *Hugenholtz*, *de Man*, *v. Nispen*, *v. Lennep*, *Reinders* en *de Poorter*.

Tegen hebben gestemd de heeren *v. Bosse*, *v. Franck*, *Bosscha*, *Dirks*, *v. Amerongen*, *Wintgens*, *v. 's Gravesande*, *Groen*, *Sander*, *v. Foreest*, *Baud*, *Hoekwater*, *Vening*, *Donker*, *Elout*, *de Kempenaer*, *Rijk*, *Stolte*, *Hoffmann*, *Schimmelpenninck*, *v. Voorst*, *v. d. Poel* en de voorzitter.

De amendementen van den heer *Sloet* strekten 1°. om den invoer van rundvee en schapen vrij te stellen, en den uitvoer zeer matig te belasten, en 2°. om ook den uitvoer geheel vrij te stellen. Beide zijn op verschillende gronden bestreden, en de minister heeft verklaard, er zich niet mede te kunnen vereenigen. Beide zijn verworpen. *Voor* het eer-

ste hebben gestemd de heeren *Dirks*, *Dommer*, *v. 's Gravesande*, *de Man*, *Schimmelpenninck*, *v. Eck*, *Storm*, *Sander*, *Bots*, *Sloet*, *Slicher*, *Thorbecke*, *v. Deinse*, *Vening*, *Donker*, *de Lom*, *v. Hoëvell*, *Hoffman*, *Jespers*, *Luyben*, *Westerhoff* en *ten Cate*. — Voor het tweede hebben gestemd de heeren: *v. d. Veen*, *v. Eck*, *Storm*, *Bots*, *Hugenholtz*, *Sloet*, *Slicher*, *Thorbecke*, *Donker*, *de Lom*, *v. Hoëvell*, *Jespers*, *Reinders*, *Luijben*, *Westerhoff* en *ten Cate*.

Het geheel der wet is (gelijk gemeld is) met 42 tegen 8 stemmen aangenomen.

— Het voorloopig verslag van de commissie van rapporteurs der Afdeelingen van de Tweede-Kamer, betreffende de voorgedragene wet op het toezigt op de kerk-genootschappen, welke commissie is zamengesteld uit de heeren *Groen*, *Westerhoff*, *Wintgens*, *Sloet* en *de Brauw*, behelst, ten aanzien der bijzondere bepalingen, onder andere de navolgende opmerkingen en bedenkingen:

Considerans. Niet enkel de leden, die eene wet als deze strijdig met de Grondwet achten, maar ook zij, die het er voor houden, dat de bestaande omstandigheden niet volstrekt tot de thans ingeroepene tusschenkomst der wetgeving hadden behoeven te leiden, maakten bezwaar tegen het vooruitzetten der *noodzakelijkheid* in den aanhef der wet. De laatstgenoemden zagen daarvoor liever eene zachtere uitdrukking gekozen. Men zou vooropkunnen stellen, dat het vaststellen van wettelijke bepalingen *wenschelijk* is.

In verband met het gevoelen, dat aan de wet ligt eene te limitative uitlegging zou kunnen worden gegeven, wenschte men gesproken te hebben niet van *wettelijke bepalingen* in 't algemeen, maar van *eene wettelijke bepaling*.

„*Op dit onderwerp bestaande verordeningen.*" Het is eenigzins onduidelijk voorgekomen, wat hier door *onderwerp* zij te verstaan.

Art. 1. I. Ofschoon vele leden verklaarden, zich met het eerste gedeelte van dit artikel, waarbij aan de kerkgenootschappen volkomene vrijheid wordt gelaten om zich te organiseren, gaarne te vereenigen, werd het door anderen uit onderscheidene gezigtspunten bestreden, of althans de redactie niet gelukkig genoemd.

De eerste aanmerking was, dat wanneer, zoo als hier geschiedt, de wetgever zich zelven de bevoegdheid toekent, om eene vrijheid te laten bestaan, daaruit volgt, dat de zelfde wetgever die vrijheid later geheel of gedeeltelijk zal kunnen ontnemen.

Geheel in tegenovergestelden geest verklaarden andere leden zich met het denkbeeld om aan de kerkgenootschappen volkomene vrijheid tot organisatie te laten, niet te kunnen vereenigen, tenzij het voorbehoud, waarvan het laatste gedeelte van het artikel melding maakt, algemeen wierd. De Regering, zeiden zij, voert het beheer over den geheelen Staat in het belang van allen. Kan men nu toelaten, dat invloedrijke, onafhankelijke ligchamen in den Staat optreden en zich geheel vrijelijk ontwikkelen, zonder dat hunne vestiging of inrigting vooraf aan de goedkeuring der Regering onderworpen zij en deze haar *veto* daarover kunne uitbrengen? Deze leden geloofden dit niet, en wenschten dus de verpligting om goedkeuring der vestiging of inrigting aan de Regering te vragen, onbepaald aan al zulke ligchamen te hebben opgelegd. In de Grondwet kwam, hunnes inziens, niets voor, wat aan den Staat het regt ontnam om zoo iets te vorderen. Het nut der zaak was niet twijfelachtig. Het geval kon zich voordoen, dat de Regering in het volbrengen harer taak om aller belang te behartigen, gedwarsboomd werd door een kerkgenootschap, dat, ten gevolge van gewetensbezwaren, tegenstreefde, in plaats van mede te werken.

Wat de redactie betreft, vroeg men, waarom hier in den aanhef van *de onderscheidene kerkgenootschappen* wordt gesproken, en niet, gelijk in de Grondwet, van: *alle kerkgenootschappen.*

Het woord: *organiseren* werd door sommige leden, met opzigt tot de kerkgenootschappen, niet gelukkig gekozen geacht, of ten minste nadere opheldering te behoeven.

II. Als tweede hoofdbepaling treft men in het artikel de verpligting aan tot *dadelijke*, *volledige* mededeeling der organisatie van het kerkgenootschap aan den Koning. Al aanstonds is opgemerkt, dat niet is aangeduid, wie de mededeeling moet doen. Voorts keurde men het vrij algemeen af, dat in een voorschrift als het tegenwoordige, hetwelk in art. 10 eene poenale sanctie schijnt te erlangen, zulk eene onbestemde uitdrukking als die van *dadelijke* gebezigd wordt. Een termijn zou behooren te worden gesteld, binnen welken de mededeeling moet plaats hebben.

Overigens waren er verscheidene leden, die zelfs reeds de bloote mededeeling der organisatie als preventief veroordeelden en strijdig achtten met de vrijheid en zelfstandigheid der kerkgenootschappen.

III. De derde hoofdbepaling van het artikel bestaat in het opleggen der verpligting tot het vragen van goedkeuring op zoodanige verordeningen, waarvan de uitvoering niet zonder medewerking van het Staatsgezag kan plaats hebben. Sommige leden konden niet nalaten daarbij aan te merken, dat hier weder eene bepaling voorkomt, zoo als men er meer, ook in onze Grondwet en in 't algemeen in de staatsregelingen van den nieuweren tijd, aantreft, waarvan het laatste lid het eerste zoo goed als vernietigt; volkomene vrijheid wordt verleend, maar goedkeuring van het Staatsgezag, en dus beperking van, inbreuk op die vrijheid staat daartegen over.

IV Gedurende de wisseling van gevoelens werden door de leden, die preventief toezigt op de inrigting der kerkgenootschappen geoorloofd of niet verboden achtten, verscheidene denkbeelden aan de hand gegeven, door welker opvolging de tegen het artikel bestaande zwarigheden uit een weg te ruimen waren.

Art. 2. De groote meerderheid der leden heeft zich tegen dit artikel, zoo als het daar ligt, verklaard. Men noemde het hoofddenkbeeld, waarvan daarbij wordt uitgegaan, onzedelijk. In de tweede plaats zou de bepaling geen doel treffen. Zelfs het facultative van het artikel verhoogde de bedenkelijke strekking daarvan.

Ook van de zijde der leden, die zich voor het artikel niet gunstig gestemd toonden, werd aangevoerd, dat gelijkheid van bescherming ongelijkheid van toezigt niet uitsluit, maar dat integendeel het toezigt zich regelen moet naar den aard en de uitgestrektheid van het kerkgenootschap. De pligten der Regering zullen wel geheel anders zijn, met opzigt tot het Hervormd kerkgenootschap, waartoe het grootste deel der bevolking behoort, dan tegenover weinige talrijke genootschappen, bijv. tegenover de Kwakers, welke gezindheid hier te lande hoogstens enkele leden telt.

Tevens deed men opmerken, dat het opleggen aan de roomsch-katholieke bisschoppen van eenen staatkundigen eed geen ongehoord, of met de gebruiken hunner Kerk geheel strijdig denkbeeld was. De concordaten van 1801 en van 1827 behelzen daaromtrent eene stellige bepaling.

In den geest der bedenking, dat gelijkheid van bescherming ongelijkheid van toezigt allezins toelaat, zou men, indien het artikel behouden moest blijven, verlangen dat het regt van den Koning om den eed op te leggen, beperkt werd tot zoodanige geestelijken, die eenen eed afgelegd hebben aan een buitenlandsch geestelijk gezag.

Door verscheidene leden werd het denkbeeld geopperd, om het afleggen van den eed van trouw aan den Koning en van gehoorzaamheid aan de wetten van den Staat, voor alle bedienaren der Godsdienst, zonder onderscheid, verpligtend te maken. Langs dien weg zou al het exceptionele en willekeurige van het voorschrift vervallen. De meeste leden zagen echter in deze uitbreiding groot bezwaar.

Zoo het artikel behouden moest blijven, zouden sommigen daarin die verandering gebragt wenschen te zien, dat in plaats van den commissaris des Konings, de minister van Eeredienst met het afnemen van den eed aan den bedienaar van de openbare Godsdienst belast werd.

Eenige leden hebben ter gelegenheid van dit artikel de vraag aan de Regering gedaan willen hebben, of roomsch-katholieke bisschoppen hier te lande geen voorafgaand verlof des Konings tot het aanvaarden van hunne betrekking noodig hebben.

Art. 3. Twee hoofd-aanmerkingen zijn tegen dit artikel gemaakt. In de eerste plaats meent men, dat ook hier weder te veel aan de willekeur der uitvoerende magt wordt overgelaten. In de tweede plaats kon men het niet goedkeuren, dat hier van het bedienen der openbare Godsdienst gesproken werd, niet van het bekleeden eener vaste kerkelijke bediening.

Verscheidene leden toonden zich intusschen gunstiger voor het artikel gestemd. Tot nu toe bezit de Regering de magt, om aan eenen vreemdeling het geven van onderwijs te beletten, en waarom zou zij dan ook eenen vreemdeling niet van den kansel kunnen weren?

Men heeft voorts gevraagd, of men te regt uit dit artikel heeft opgemaakt, dat een Nederlander voortaan, om als bedienaar der Godsdienst op te treden, geenerlei toestemming of goedkeuring van het openbaar gezag noodig kan hebben?

Art. 4. Verscheidene leden keurden de hier voorkomende bepalingen geheel overbodig.

Art. 5. Ook de hier voorkomende bepaling is, op grond dat men ze als geheel overbodig moest aanmerken, bestreden, doch heeft daarentegen, even als art. 4, verdediging gevonden.

Art. 6. Over de ware beteekenis van het 1e lid van dit artikel heerschte verschil van gevoelen.

Eenige leden hebben doen opmerken, dat, zelfs wanneer het 1e lid van art. 6 in den meest uitgebreiden zin werd opgevat, daarbij nog zoo ver niet gegaan werd, als bij de zevende der meermalen vermelde reserves, waaronder reglement der Hervormde Kerk is goedgekeurd. Daarbij toch werd zelfs elke verandering in de begrenzing van kerkelijke gemeenten van de goedkeuring des Konings afhankelijk gemaakt. De vraag moest dus rijzen, of die reserve, bij het vaststellen der wet, geacht zou moeten worden vervallen te zijn.

Tegen het 2e lid van het artikel bestond bij vele leden, ook uit hoofde der retroactive strekking, overwegend bezwaar.

Vele andere leden deelden echter niet in die bezwaren. Het gold hier, zeiden zij, geen vraagstuk van burgerlijk, maar van staatsregt. Van verkregene regten in den eigenlijken zin, kan hier dus geene sprake zijn.

Art. 7. Verscheidene leden achten het wenschelijk, dat de bedienaren der Godsdienst alle uiterlijk vertoon door het dragen van kerkelijk gewaad vermijden, en zien dus in deze bepaling op zich zelve geen bezwaar. Andere leden dachten over geheel dit voorschrift veel ongunstiger.

Art. 8. Ook hier vreesde men dat de weg geopend werd, om de minderheid aan de vooroordeelen der meerderheid op te offeren. Voor zoo ver het enkel een politiemaatregel gold, behoorde de bepaling niet hier, maar hoogstens in eene politiewet te huis. Vele anderen waren niet van dit gevoelen.

Art. 9. Alweder geldt het hier, naar 't oordeel van verscheidene leden, eene noodelooze belemmering, die zelfs met art. 167 der Grondwet strijdig zou kunnen geacht worden, in zoo verre het klokkengelui gerekend kan worden tot de openbare godsdienstoefening te behooren.

Sommige leden echter achtten de bepaling niet onredelijk. Er bestaan werkelijk voorbeelden, dat in plaatsen, waar kerken van verschillende gezindheden na aan elkander grenzen, klagten zijn gerezen, dat de eene gezindheid de andere door klokkengelui onder de godsdienstoefening hinderde. Eenige leden wilden intusschen het klokkengelui, bij kerkelijke plegtigheden, of tot oproeping tot de godsdienstoefening, geheel verboden hebben.

Art. 10. Algemeen is men van oordeel, dat door de woorden: „*de bedienaar der openbare Godsdienst*" niet voldoende wordt aangewezen, wie volgens deze wet strafbaar zijn.

Art. 11. Vrij algemeen is men bij dit artikel terug gekomen op het denkbeeld, om wegens het karakter der betrokkene personen en de teederheid van alles wat met de Godsdienst in eenig verband staat, de regtsvervolging voor zaken van dezen aard niet voor de Arrondissements-regtbanken, maar voor de Provinciale Geregtshoven te doen plaats hebben. Daartegen werd wel de bedenking aangevoerd, dat dan van de arresten geen appel kon plaats hebben; doch sommigen meenden, dat, in dat geval, voor deze zaken appel bij den Hoogen Raad kon worden verordend.

Art. 13. Vrij algemeen ziet men bezwaar in het onbepaalde gebod tot behandeling der zaak met geslotene deuren.

Art. 14. Men heeft gevraagd, of de Regering art. 42 van het strafwetboek zoodanig verstaat, dat een bedienaar der openbare Godsdienst, die van de daar vermelde regten werd ontzet, gedurende den bij het vonnis vermelden termijn, zijn geestelijk ambt niet zou kunnen uitoefenen.

Art. 15. Zoo dit gedeelte der wet overigens onveranderd bleef, moet hier voor: *gewonen regter* worden gelezen: *strafregter*.

Art. 16. Eenige leden zien, zoo als de wet thans ligt, bezwaar in de geheele afschaffing der wet van Germinal. Zij wijzen onder anderen op de daarin voorkomende bepalingen wegens de seminariën, waartoe behoort, dat de Regering jaarlijks opgaven, omtrent den toestand dier kweekscholen ontvangt.

Andere leden herhaalden de aanmerking, dat, in verband ook met den considerans der wet, er gevaar in gelegen is, alle bepalingen, die daarmede strijdig geacht kunnen worden, afteschaffen. Niet enkel de verordeningen, omtrent de kerkegoederen en dergelijke, maar ook tot zekere hoogte de wet omtrent het domicilie van onderstand, zouden thans geacht kunnen worden vervallen te zijn.

In eene der Afdeelingen werd het denkbeeld geopperd om, zoo al niet in de wet zelve, dan toch bij het uitvaardigen daarvan, al de wetten, reglementen en verordeningen te doen kennen, die voortaan als vervallen te beschouwen zijn. Er moet daaromtrent geene onzekerheid blijven bestaan.

— Z. M. heeft, op verzoek, eervol ontslag verleend aan den heer *S. F. Sanders*, uit deszelfs betrekking als leeraar aan de Academie voor de zee- en landmagt te Breda, onder toekenning van wachtgeld, en heeft als zoodanig benoemd den heer *M. P. Lindo*.

Z. M. heeft benoemd, bij het 3de regiment infanterie tot majoor *J. C. v. Groin*; tot kapitein 3de kl. *J. F. Tusch*, van het 5de; — bij het 5de regiment tot eersten luitenant *F. J. v. d. Bergh* van het 3de; — bij het 6de regiment tot eersten luitenant jhr. *C. H. F. Dumonceau*, met bepaling dat hij voorloopig bij het reg. grenadiers en jagers gedetacheerd zal blijven; — bij het 7de regiment tot majoor *C. H. F. A. Battaerd*, van het 3de reg.; — bij het 8ste regiment tot kapt. 3de kl. *IJ. A. v. Dinter*; — tot paardenarts 3de kl. den vee-arts 2de klasse *J. B. Huysmans*.

HAARLEM, 29 Julij.

De telegraaf meldt uit Londen, dat in het Huis der Gemeenten, met eene meerderheid van tien stemmen, is besloten tot de afschaffing van het monopolie van het zout, 't welk tot dus verre aan de O. Indische Compagnie is verzekerd geweest.

De Bonds-vergadering van het zwitsersche Eedgenootschap heeft, met 65 tegen 29 stemmen, besloten, om de behandeling van de zaak der staatkundige verwikkeling met Oostenrijk optedragen aan den Bonds-raad.

Den 27sten heeft de *Prins van Oranje* een gedeelte van den aangelegd wordenden spoorweg van Maastricht naar Aken bezocht, en daarbij het stations-gebouw en de overblijtselen van het kasteel van Walram te Valkenberg. Aldaar heeft Z. K. H. deelgenomen aan een maaltijd, hem door den burgemeester van Maastricht, ten huize van de wed. *Elias*, aangeboden, waarbij de heer *de Villers de Pité*, lid van de Eerste-Kamer en de in den omtrek gevestigde generaal *de Ceva* tegenwoordig zijn geweest. Z. K. H. is op het kasteel met vreugdeschoten ontvangen.

— De Synode der Nederl. Herv. Kerk heeft besloten, het werk eener nieuwe Bijbel-vertaling ter hand te doen nemen, en de verdere toebereidselen daartoe voorttezetten: waarna genoegzaam met algemeene stemmen is bepaald: dat men met de vertaling van het N. T. zal aanvangen; dat echter tegelijk de voorbereidselen voor de vertaling van het O. T. gemaakt zullen worden, en wel door de Synodale Commissie; dat de door deze commissie voorgedragene vertalers, is het mogelijk nog dit jaar zullen worden opgeroepen en uitgenoodigd om zich tot aanvankelijke schikkingen in eene bijeenkomst te 's Gravenhage te vereenigen; dat de Synode de revisoren zal benoemen, op eene voordragt, of wel uit een dubbeltal, door de vertalers optegeven.

De Synode gaat ook, door de commissie voor het drukken en uitgeven der gezangen, steeds voort, om den bundel der Evang. Gezangen eenmaal met een klein, maar belangrijk toevoegsel te verrijken; hoewel de proeven, die daartoe ter synodale tafel zijn gebragt, de goedkeuring der Vergadering nog niet hebben verworven.

Achtgevende op zoo vele aanschrijvingen, om de godsdienstige viering van den 31sten October, als gedenkdag der gezegende Kerkhervorming, te verhoogen, heeft de Synode toch gemeend te moeten aannemen, dat die viering zich bepale tot den daarop volgenden zondag, tenzij de zondag zich met dien gedenkdag vereenige. Van dit besluit zal aan de kerkeraden aanschrijving geschieden.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 29 Julij. Den 28sten dezer in Texel binnengekomen: *Piet Hein*, Meijer, Newjork; *Siren*, Stroud, Taganrog; de stoomb. *Vesta*, Londen; *Remium*, Bound, Sunderland; en uitgezeild: *Lively*, Ryan, *Armonia*, Barreira, beiden naar Konstantinopel; *Jantina*, Boswijk, Livorno; *Richard Francis*, Osburn, Cork; *Juan Emilio*, Cieullu, Liverpool; *John Laverack*, Bon, Belfast; *Rajah*, Morrison, Leith; *Amerika*, Meermans, *Red Rover*, Minto, *George Hudson*, Turnur, alle 3 naar Newcastle; de stoomb. *Burgem. Huidekoper*, Hull; *Foreningen*, Baarsen, *Thetis*, Hovgaard, beiden naar Drammen; *Fortuna*, Lydersen, Fredrikstad; *Bernardus*, Smit, Stavanger. Wind kompas rond.

Den 13den dezer te Konstantinopel binnengekomen: *Mentor*, Moller, Odessa naar Amsterdam.

Den 25sten dezer te Ramsgate binnengekomen: *twee Godfrieden*, Brandligt, Londen naar Geelong, met schade wegens aanzeiling.

Den 23sten dezer op de hoogte van Deal: *Rotterdam*, Vis, Rotterdam naar Batavia.

Den 24sten dezer op de hoogte van Dugeness: *Goudkust*, de Witt, Rotterdam naar de kust van Guinea.

Den 25sten dezer van Liverpool uitgezeild: *Clio*, ter Haar, China.

Den 25sten dezer van Middlesbro uitgezeild: *Zwaluw*, Luteyn, Singapore.

Den 23 dezer te Hartlepool binnengekomen: *Vertrouwen*, Pott, Rotterdam.

Gepraaid: 4 Junij, op 9° n. b. en 13° w. l., *Eendragt*, kapt. van Velthoven, Banjoewangie naar Amsterdam; 9 dito op 1° 30′ n. b. en 20° 50′ w. l. de nederl. bark *Koning Willem II*. (De schepen *Koning Willem II*, kapt. Blaakhert en *Koning Willem II*, kapt. van Eyk Menkman, zijn, het eerstgem. 18 April van Deal naar Port Philip en het laatstgem. 10 Mei naar Sydney vertrokken.)

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

29 *Julij* 1853. — 4½ *ure.*

			van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld. . .	2½	pct.	63¾	⅞	63 13/16
„ „	3	„	76¾	13/16	76¾
„ „	4	„	95 9/16	¾	95⅝
Amortisatie-Syndicaat . .	3½	„	95	—	—
Handelmaatschappij . .	4½	„	126¼	—	—
Oost-Indische Leening. .	4	„	—	—	—
Aand. Holl. Spoorweg.			—	—	—
Leen. „ „ .	4½	pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½	„	—	—	—
FRANKRIJK, Certificaten . . .	3	„	74½	—	—
„ . . .	4½	„	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & C°. . . .	5	„	109	—	—
„ „ 1828/1829.	5	„	108	—	—
Certificat. „ 1831/1833.	5	„	98¼	⅜	—
„ „ 1840	4	„	93½	—	—
„ bij Stieglitz. . .	4	„	92⅞	—	—
„ „ „ N. .	4	„	—	—	—
Inschr. in Assignatiën. .	6	„	—	—	—
Certific. van „ . .	6	„	75¾	⅞	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . .		*f*	161	—	—
Obligatiën	4	pct.	86⅓	5/16	—
SPANJE, Obligatiën	1	„	23 5/16	⅜	23 5/16
„	3	„	48⅛	⅜	48⅛
„ Binnenl. . .	3	„	43¼	⅜	43 5/16
Amortisable			5⅜	—	—
Bew. Coupon			6 9/16	11/16	6⅝
OOSTENR., Oblig. bij Goll. .	5	pct.	—	—	—
„ „ „ . .	4	„	—	—	—
„ Metalliek . .	5	„	82¾	83	—
„ „ N. . .	5	„	95	½	95 3/16
„ „ . .	2½	„	42⅝	11/16	—
BELGIE, ...	2½	„	—	—	—
Rothschild, ...	2½	„	53¼	—	—
„	4½	„	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	„	—	—	—
„ „ £ 200	5	„	—	—	—
PORTUGAL, Oblig. 5 pct. thans	5	„	41⅞	—	—
„	4	„	39	—	—
Binnenlandsche à 1 conto	5	„	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans . .	4½	„	81½	—	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans .	3¼	„	—	—	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2¼	„	21 7/16	9/16	£ 100
MEXICO, Oblig. 1851	3	„	—	—	—
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.			4 11/16	—	—

Aandeelen Haarlemmer-meer 5 pc. 103¾.. Oostenrijk Metal. Lᵃ. B. 5 pc. 95 3/16. Griekeland obl. geldl. 1825 5 pc. 7½. Venezuela obl. geld. uitg. 15 1/16 à ¼. Grenada obl. uitgest. 9½ à ¼. Noord-Amerika Louisiana 5 pc. 100½ à 101. Orig. Amerika Bank-Actien 4 3/16. 4½ Brazilie 97¾. Amerik. obl. 3 steden 103¾. 3 pc. Portugal 39¼. — Beleening 2½. Prolongatie 2½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit
Tot Nut des Obligatie-Handels.
BOON HARTSINCK, Pres.

Van de binnenl. fondsen waren de 2½ pc. en 4 pc. iets flaauwer; de 3 pc. prijshoudende. De belgische waren onveranderd; de spaansche aangeboden; de portugesche gezocht; de russische prijshoudend; de oostenrijksche iets vaster en de Mexicanen aangeboden.

WEENEN, 28 Julij. De 5 pc. metall. 94⅜; zilver 8⅞.

LONDEN, 28 Julij. De 3 pc. gecons. resc. 98⅜. Mexico 26⅞. Spanje 1 pc. 23¼. Port. 4 pc. 43¾.

PARIJS, 28 Julij. De 3 pc. renten 78 fr. 35; 4½ pc. 103 fr. 45. Spanje 3 pc. binn. 42½.

ANTWERPEN, 28 Julij. Belgie 2½ pc. 56⅛. Spanje 1 pc. 22⅞.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 29 Julij. *Tarwe* en *Rogge* prijsh. — Van *Tarwe* verk.; in entr.: 127 ℔ Sand. *f* 300; in cons.: 127 ℔ Pom. *f* 318; 128 ℔ Gron. *f* 310. — Van *Rogge*: 123 ℔ Odessa *f* 215; 118, 119 ℔ Petersb. *f* 200, *f* 203. — *Koolzaad*: op 9 vat, Aug. *f* 396; Sept. *f* 402; Nov. *f* 405; April *f* 408.

AMSTERDAM, 29 Julij. *Raapolie* op nieuw flaauw, ord. cond. *f* 37¼; vliegend *f* 36¼; op levering weder lager; p° Sept. *f* 36¼ à *f* 36½; p° Oct. *f* 37¼; p° Nov. *f* 37¼ à *f* 37¾; p° Dec. *f* 37¾ à *f* 38; p° Mei 1854 *f* 38. *Lijnolie* ord. cond. *f* 32½; vliegend *f* 31½. *Hennepolie* ord. cond. *f* 37¾.

DORDRECHT, 28 Julij. *Tarwe*, o. Zeeuws. en Inl. *f* 10 à *f* 11; dito nieuwe *f* 9 à *f* 11,80; zomer dito *f* 9 à *f* 9,70. *Rogge*, n. Zeeuws. en Inl. *f* 7 à *f* 7,70. *Garst* Zeeuws. en Vlaams. winter n. *f* 5,10 à *f* 5,40; zomer dito *f* 5,80 à *f* 5,30. *Haver*, Inl. voeder n. *f* 2,70 à *f* 3,30; dito dikke *f* 3 à *f* 4. *Boekweit* *f* 215 à *f* 220. *Boonen* paarden- n. *f* 6,80 à *f* 7; duiven dito *f* 7,50 à *f* 8. *Erwten*, blaauwe n. *f* 8,20 à *f* 8,60; witte dito *f* 7,70 à *f* 8. *Koolzaad*, o. Zeeuws. en Overm. *f* 11 à *f* 12; Flakkeesch *f* 11 à *f* 11,80. *Kanariezaad* *f* 8 à *f* 9.

Oude en nieuwe Zeeuws. en Overm. *tarwe* 70 à 80 cts. hooger bedongen. *Rogge* vond tot 20 cts. prijsverbetering iets meerderen aftrek. Oude winter-*garst* als notering te plaatsen; een enkel klusje nieuwe, waarvan de kleur niet mooi was, is tot *f* 5 genomen; o. zomer-*garst* zonder verandering. *Haver*, *paarden-* en *duivenboonen*, benevens *blaauwe* en *witte erwten* als voren. Van *boekweit* is verkocht: Bred. à *f* 220; 's Boss. à *f* 215; benevens Frans. naar deugd van *f* 180 tot *f* 172. De aanvoer van n. *koolzaad* bedroeg heden ruim 400 lasten, waarvan de kwaliteit dooreen iets beter was dan vorige week, hetwelk is verkocht: Zeeuwsch en Overm. zakgoed naar kwaliteit, van £ 55 tot £ 60; gestort Zeeuwsch en Vlaamsch een enkele partij à £ 62 afgedaan, en dito Overm. naar gelang van droogte, van £ 60 tot £ 61 verkocht; Flakkeesch zakgoed is van £ 55 à £ 59 geplaatst geworden; op 9 vaten olie niets in omgegaan; er is gelaten. te leveren Aug. £ 65, Sept. £ 66 en Oct. £ 67. *Lijnzaad* is verkocht: 114 p. Berdiansky à *f* 340. *Kanariezaad* werd als voren gehouden.

*** Ondertrouwd:

HAARLEM, 28 Julij 1853. — G. W. BANNIER en M. H. HAZEU.

Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

LEEUWARDEN, 23 Julij 1853. — J. S. VAN DER GOOT en G. F. TOL, van *Hengelo*.

Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

HOF VAN DELFT, 27 Julij 1853. — H. A. VAN DE WATER, van *Bladel*, en L. VAN BEEST.

*** Getrouwd:

J. C. F. VAN SANDICK, V. D. M. te *Terborgh*, Wed[r]. van *S. L.* Baronesse *van Dedem*, en M. C. A. MEES.

ROTTERDAM, den 27sten Julij 1853.

*** Getrouwd:

'S HAGE, 27 Julij 1853. — W. VAN DAM Azn. en Y. VAN ZOELEN.

*** Getrouwd:

'S GRAVENHAGE, 27 Julij 1853. — PH. FALKENBURG, Weduwn[r]. van *M. C. Regenbogen*, met D. C. A. VAUPEL KLEYN.

Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

THOLEN, 28 Julij 1853. — J. M. BOOM en K. S. K. DE LIGNY.

*** Bevallen van eenen ZOON *S. P. BOOM*, geb. *STORY*.

VLISSINGEN, 25 Julij 1853.

*** Bevallen van eene DOCHTER *JOHANNA GEERTRUIDA MARGARETHA VAN KOOTEN — VAN MUNSTER*.

LENT, 25 Julij 1853.

*** WAGENINGEN, 26 Julij 1853. Bevallen van eene welgeschapene DOCHTER Vrouwe *C. H. W. LANS*, geb. *DE ROO VAN ALDERWERELT*.

*** Voorspoedig bevallen van een' ZOON *W. M. DE RONDE VAN DUYL*. Eenige kennisgeving.

NIJMEGEN, 26 Julij 1853.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van een ZOON *G. J. BAZENDIJK*, geliefde Echtgenoot van H. R. DE BREUK.

LEYDEN, 27 Julij 1853.

*** Heden is voorspoedig verlost van eene DOCHTER *ANNA MARGARETHA HEYDANUS*, geb. *MUMM*.

WEESP, den 27sten Julij 1853.

*** Heden ruim 8 uren, overleed in den ouderdom van 43 jaren en 5 maanden, aan eene uitterende ziekte, onze hartelijk geliefde Broeder, de Wel-Ed. Heer ADRIANUS PHILIPPUS VAN DER ZAAG, Candidaat-Notaris, Secretaris, Penningmeester en Ontvanger der Sas- en Polderlasten bij de Polder-Besturen van Oost- en West Graaf Hendrik en de Heen, alsmede Ontvanger en Penningmeester dier zelfde lasten bij het Polder-Bestuur van Kruisland, enz. enz.

Mede namens mijne Broeders en Zusters,
C. J. VAN DER ZAAG, Notaris.

STEENBERGEN, 26 Julij 1853.

*** Heden overleed tot onze diepe droefheid, het jongste onzer tweeling Dochtertjes, ANNA MECHTELD, in den ouderdom van bijna vier jaren.

ZUTPHEN, 28 Julij 1853. — H. C. MICHAËLIS. H. J. MICHAËLIS VERBURG.

Eenige kennis.

*** Mijne waardige Vrouw NEELTJE VAN VUURE, eerder Wed. *Dirk Koning*, met wie ik bijkans 35 jaren door den Echt verbonden was, is heden tot mijne droefheid en die van hare Kinderen, Behuwd- en Klein-Kinderen, in den ouderdom van 81 jaren overleden.

JISP, 28 Julij 1853. — IJSBRAND ZON.

*** Heden overleed in den ouderdom van ruim 81 jaren, mijn geliefde Echtgenoot, J. W. SCHIFFER.

ALEM, 25 Julij 1853. — A. C. SCHIFFER, geb. VERSFELT.

Eenige kennisgeving.

*** Gevoelig voor de menigvuldige bewijzen van deelneming, betoond bij het overlijden van onzen geliefden jongsten Zoon, betuigen wij bij deze, ook namens onze Familie en Betrekkingen, onzen hartelijken dank.

HAARLEM, den 30sten Julij 1853. — H. BRONKHORST. C. BRONKHORST, geb. WIJNANDS.

*** *Directeuren van de Maatschappij van Assurantie, Disconteering en Beleening der Stad* ROTTERDAM, hebben tegen den 1sten Augustus 1853 bepaald: Eene **UITDEELING** van **veertig Gulden** over iedere Actie; zullende tot betaling van dien worden gevaceerd van den 1sten Augustus voornoemd, tot den 15den daaraanvolgende, des voormiddags, ten Kantore van gemelde Maatschappij, in de Wijnstraat, Wijk 2, N°. 123.

*** Een Onderwijzer van de P. G., die vakken onderwijzende, welke tot eene beschaafde opvoeding behooren, woonachtig in een der heerlijkste en gezondste oorden van ons Land, wenschte in zijn gezin optenemen, ÉÉN of MEER JONGE LIEDEN van den beschaafden stand, ten einde zich met hunne opvoeding en onderwijs belast te zien. Ouders of Voogden hierop reflecterenden, gelieven zich met *franco* Brieven te adresseren, onder Letter X., aan den Boekhandelaar J. F. VAN DOBBEN, te Haarlem.

*** *De Plaatselijke Schoolcommissie in de Gemeente* GRONINGEN, roept bij deze op alle ONDERWIJZERESSEN, welke bevoegd en genegen mogten zijn om te staan naar eene bijzondere toelating als Houderes van eene Fransche School voor Meisjes in deze Gemeente, om de daarvoor noodige bewijzen van bekwaamheid en goedgedrag, vóór den achtentwintigsten Augustus aanstaande, bij den School-Opziener van het Distrikt, *vrachtvrij* intezenden.

Het Vergelijkend Examen zal plaats hebben op den veertienden September aanstaande, des voormiddags ten negen ure, in het *Raadhuis*.

De Plaatselijke Schoolcommissie in de Gemeente Groningen,
L. B. LOHMAN, Secret.

*** M. J. SCHULLER, te Barendrecht, vraagt tegen October, een' HULPONDERWIJZER, van den 3den Rang, geschikt voor de Kerkdienst. Brieven *franco*.

*** Een Onderwijzer van middelbaren leeftijd, Protestantsche Godsdienst, den tweeden Rang bezittende, geëxamineerd voor de moderne Talen en andere Vakken van het Lager Onderwijs, verlangt, tegen November aanstaande, als GOUVERNEUR EXTERNE of INTERNE geplaatst te worden, kunnende de meest voldoende getuigschriften vertoonen.

Men wordt verzocht zich, zoo spoedig mogelijk, met *franco* Brieven te adresseren, onder de Letters IJ. Z., aan GEBR. MULLER, Boekhandelaars te 's Hertogenbosch.

*** Een Burgemeester, tevens Secretaris en Ambtenaar van den Burgerlijken Stand, ten Platten Lande, in de Provincie Overijssel, verlangt een KLERK, die eene vlugge hand schrijft en voorzien is van goede bewijzen van braafheid en goed gedrag.

Inclinerenden adresseren zich *franco*, onder Letter K., bij den Boekhandelaar J. DE LANGE, te Deventer.

*** LET WEL.

In eene Broodbakkerij te Haarlem, wordt zoo spoedig mogelijk, op aannemelijke voorwaarden gevraagd: Een LEERLING. Adres met *franco* Brieven, onder Lett. X., bij J. H. KNOOP, op het Donkere Sparen, aldaar.

*** **WORDT GEVRAAGD *f* 1600 à *f* 1800,** tegen 5 pCt. rente, op Hypotheek op vaste Goederen, omstreeks de dubbele waarde bezittende. Adres met *franco* Brieven, onder Letter C., bij de Boekh. GEBR. VERMANDE, te Hoorn.

*** LANDBOUW!

IEMAND die door ondervinding kennis heeft verkregen van drooggemaakte Gronden, zoude gaarne in aanraking komen met Iemand die genegen is Land te koopen in de *Haarlemmer-Meer*, om het onder cultuur te brengen. Reflecterenden adresseren zich met *franco* Brieven, onder Lett[s]. B. D., aan den Boek- en Papierhandelaar F. G. A. J. VAN WERKHOVEN, te Alphen a/d. Rijn.

*** Een bekwame SMIDSKNECHT, vast werk begeerende, vervoege zich ten spoedigste in *persoon* of met *franco* Brieven, bij W. DE JONGH, aan den Hoogen Rijndijk, onder Soeterwoude.

*** Een gehuwd TUINMAN, van de P. G., van goede getuigschriften voorzien, zag zich gaarne geplaatst om dadelijk of met November in dienst te treden, zoowel omgang met Paarden als Huiswerk grondig verstaande.

Hierop reflecterenden, gelieven zich met *franco* Brieven, onder Lt. B. te adresseren, bij den Boekhandelaar W. BECKING, te Doesborgh.

*** Eene fatsoenlijke JUFVROUW, van de P. G., 49 jaren oud, zag zich gaarne ten spoedigste geplaatst als Jufvrouw van Gezelschap of ter waarneming eener kleine Huishouding, zonder Salaris. Men vervoege zich met *franco* Brieven, onder Letter W., bij den Heer H. HÖVEKER, Boekhandelaar, Heerengracht bij de Wolvenstraat, te Amsterdam.

*** Men vraagt in een fatsoenlijk Burger Huisgezin, een MEISJE, van ongeveer 15 à 16 jaren, ter opleiding in het Modevak, tegen eene tegemoetkoming van een matig Kostgeld. Nadere informatiën zijn te bekomen bij den Boekhandelaar A. E. C. VAN SOMEREN, te Zutphen, met *franco* Brieven, onder de Letters, H. P.

*** In de Omstreken van Leyden, verlangt men ten spoedigste in eene Huishouding zonder Kinderen: Eene bekwame DIENSTBODE, van de Pr. G., die goed kan Koken en eenigzins bekend is met de Boerderij; met bewijzen van bekwaamheid en goed gedrag, adressere men zich met *franco* Brieven, onder Lett. A. A., aan den Boek- en Papierhandelaar F. G. A. J. VAN WERKHOVEN, te Alphen a/d Rijn.

*** KENNISGEVING.

De Dijkgraaf der Assendelftsche Polders, brengt ter kennis van belanghebbenden, dat met den 2den Augustus eerstkomende de SLUIS aan het *Vrouwenverdriet* in de Gemeente Assendelft, **weder Schutbaar** is.

Assendelft, 25 *Julij* 1853.

W. SMIT, Dijkgraaf.

*** BELANGHEBBENDEN worden verwittigd, dat de minuten van den, op deszelfs verzoek eervol ontslagen Notaris *Willem Smit*, zoomede die van de overleden Notarissen *H. C. Göbel* en *C. van Goor Hinloopen*, welke Notarissen allen te Zaandam geresideerd hebben, in het bezit van den Notaris CORNELIS HONDIUS, aldaar zijn overgegaan, wiens Kantoor binnen gezegde Stad voorloopig is gevestigd aan de Westzijde Nommer 301.

DR. BORCHARDT'S
aromatisch-medicinale
KRUIDEN-ZEEP,
in oorspronkelijk verzegelde pakjes à 6 Sgr. (35 cents).

Beproefd en aanbevolen in ieder Huisgezin en bij het Toilet, als een krachtig en geschikt Middel tegen de zoo lastige Zomersproeten, Puisjes en Schilferachtigheid, zoo wel, als in het algemeen tegen eene ruwe, drooge en geele Huid.

D[r]. SUIN DE BOUTEMARD'S
AROMATISCHE
TAND-POEDER,
in pakjes à 12 Sgr. en 6 Sgr.

Deze Poeder kan naar de tegenwoordige vorderingen in de Cosmetische Scheikunde met regt als het beste beschouwd worden, wat tot den wasdom en eene goede conservatie der Tanden en als voorbehoedmiddel tegen iedere ongesteldheid aan dezelve geschikt is.

des Koninkl. Pr. Kreis Physikus,
DR. KOCH'S
KRUIDEN-BONBONS,
in Doosjes à 10 Sgr. en à 5 Sgr.

Deze uit de uitnemendst geschikte Kruiden- en Plantensappen, met het zuiverste kristallendeel der Suiker, tot zelfstandigheid gebragte **Kruiden-Bonbons** werken oplossend en verzachtend tegen Hoest, Heeschheid, Griep, Zinkings enz.

Van deze door derzelver waarde, zoo gerenomeerde Artikelen bevindt zich een Dépôt bij G. KOLDEWEIJ, Apotheker, te Isselburg. Bij de bestellingen moeten de gelden *franco* gevoegd worden.

BORSTAANDOENINGEN.
Verkoudheden, Zinkens, Heeschheid, Kinkhoest enz.

Uit de onderzoekingen, die door de Geneesheeren der Parijsche Hospitalen gedaan zijn, blijkt, dat de **Siroop en Borstkoekjes** der **Arabische Nafé**, van G. DELANGRENIER, te Parijs, de beste Borstmiddelen zijn om bovengenoemde *Aandoeningen* te bestrijden. Deze middelen maken eene uitzondering op andere bereidingen voor den Borst, doordien zij noch *Opium* noch *Zuren* bevatten.

MAAGPIJNEN.
Maagontsteking, Ontsteking van Maag en Ingewanden, Overprikkeling.

De lijders aan Maagpijnen en geprikkelde Ingewanden zullen, in den door *Delangrenier* bereiden *Racahout*, eene voor de Maag geschikte Spijs vinden; door deszelfs *voedende* en opwekkende eigenschappen is dezelve bijzonder geschikt voor *Vrouwen*, *Minnen* en *Kinderen*; deze zelfstandigheid bewaard de Kinderen voor *Engelsche Ziekte* en andere, aan dien leeftijd eigene ongesteldheden.

Deze bereidingen zijn de *eenigen*, die door de Geneeskundige *Academie* en *Faculteit* van Parijs goedgekeurd zijn.

Ten einde zich voor de Belgische namaak te behoeden, en overtuigd te zijn dat dezelve uit de Fabriek van den Heer *Delangrenier*, *te Parijs* afkomstig zijn, moet men zich aan het *Hoofd-Depôt* voor Holland, bij den Heer *F. E. van Santen Kolff*, te Rotterdam, of de volgende Heeren Depôt-Houders aanmelden, alwaar deze bereidingen *alléén* in Flesschen of Doosjes afgeleverd moeten worden, die met het *Cachet* van den Heer *Delangrenier* verzegeld zijn.

H. van Kerckhoff, Verkoophuis, te Amsterdam, en de Wed. *A. P. Milius*, te Utrecht.

*** Men vraagt in een beschaafd ordelijk en klein Gezin KOST, INWONING en HUISSELIJKE OMGANG, voor eene *Dame* uit den fatsoenlijken stand, liefst bij een Predikant, in een welgelegen Dorp of eene Stad, bij voorkeur in de Provincie Utrecht. Juiste opgave van prijs, localiteit grootte van het gezin, enz., verzoeke men te willen opgeven *franco*, onder Letters Z. Z., bij den Boekhandelaar J. DE KRUYFF, Korte Nieuwstraat te Utrecht.

*** UIT DE HAND TE KOOP: Een HUIS, geschikt voor alle *Affaires*, voorzien van zes Kamers, Keuken, ruime Kelders, Voorhuis en Binnenplaats, annex Pakhuis en goed Regen- en Putwater. Nadere informatien, onder Letter B., bij den Boekhandelaar G. J. VAN LEEUWEN, op de Haarlemstraat, te Leyden.

*** UIT DE HAND TE KOOP: Een bijna nieuwe, zeer fraai geschilderde OPSTAND met TOONBANKEN, voor een *Kruideniers-Winkel*, benevens Doozen, Bussen, Flesschen, Schalen, enz. enz. Te bevragen met *franco* Brieven, onder Lett. A. Z., bij den Boek- en Papierhandelaar F. G. A. J. VAN WERKHOVEN, te Alphen a/d Rijn.

***** AAN DEN HANDEL! !**

Men presenteert, wegens kwitering van Affaire, UIT DE HAND TE KOOP: Een extra goed onderhouden en wel ter nering staand WINKELHUIS, bevattende, behalve een ruim met Marmeren Steenen bevloerd Voorhuis en Gang, drie Benedenkamers, Geplafonneerd en van Stookplaatsen voorzien, vier Bovenkamers, ruime beschoten Kleerzolder, Keuken met Regen- en Welwaterspomp, Kelder en verdere Commoditeiten, met daarachter staand GEBOUW, ingerigt tot eene *Kaarsenmakerij*, die daarin sedert onheugelijke jaren, tot heden is uitgeoefend geweest: mitsgaders onmiddelijk achter laatstgenoemd Perceel staande drie kapitale PAKHUIZEN, met Paardenstal, Regenbak en Welwaterspomp, onmiddelijk grenzende aan een groot ERF of BOOMGAARD, met fijne Vruchtdragende Boomen beplant. Alles aan en bij den anderen gelegen, op een der volkrijkste standen en in het beste gedeelte der Stad Alkmaar, en alzoo uitmuntend geschikt ter vestiging eener Fabriek of Trafiek van welken aard ook. Gegadigden gelieven zich in *persoon* of met *franco* Brieven, te adresseren, onder Lett^s. C. C., bij de Boekhandelaars HERM^s. COSTER & ZOON, te Alkmaar.

UIT DE HAND TE KOOP; Een kapitale steenen WIND - KORENMOLEN met HUIZING, enz. Adres *franco*, onder Letters K. J., aan den Boekhandelaar P. M. BAZENDIJK, te Rotterdam.

***** UIT DE HAND TE KOOP:**
Circa 180 eenjarige en circa 80 tweejarige ANANASPLANTEN. *Franco* te bevragen bij den Tuinbaas W. DE GREEFF, op den Heuvel te Zeyst.

***** TE KOOP OF TE HUUR**
eene kapitale HUIZINGE, binnen Utrecht, waarin sedert meer dan honderd jaren een Koffijhuis heeft bestaan en nog wordt uitgeoefend, de appartementen verhuurd voor *f* 400 's jaars, en zal de helft der kooppenningen gevestigd kunnen blijven. Te bevragen met *franco* Brieven, bij de Notarissen STEVENS en BUSKES, te Utrecht.

***** TE KOOP OF TE HUUR:**
Een aanzienlijk en zeer logeabel HEERENHUIS, met Koetshuis en Stal voor twee Paarden, Mangelhuis en een Stukje open GROND, staande te Kampen, aan de Nieuwe Markt, Wijk 3, N°. 202. Te aanvaarden met Mei 1854 en te bevragen bij den Eigenaar, den Heer C. J. DE VRIESE. Brieven *franco*.

***** BROOD- EN KOEK-BAKKERIJ TE KOOP!**
In eene der voornaamste Zuid-Hollandsche Steden, op een deftigen Stand, wordt terstond TE KOOP aangeboden: Een HUIS en daarnevens liggend PAKHUIS, ingerigt voor eene *Brood- en Koek-Bakkerij*, met complete Gereedschappen, nette Winkel en benoodigd gazlicht, voor den prijs van p. m. ***f* 2500.** Het Bovenhuis levert door verhuring de rente van genoemd Kapitaal op. Gegadigden adresseren zich *franco*, onder Letter P., Wijk 6, N°. 380, te Leyden.

*** TE KOOP: Eene dragtige EZELIN, tegen den 10den Augustus uitgedragen. Te bevragen bij den Tuinman WILLEM ROELOFSEN, op *Presikhaaf*, bij Arnhem.

VOOR JAGTLIEFHEBBERS.

Op den 11den Augustus 1853, voormiddag 10 ure, ten huize van de Wed. *W. van Dompseler*, te Putten (Gelderland), zal voor den tijd van één jaar worden Verpacht:

De **JAGT** in het **Putterbosch**, groot 359 B. en die in het **Spielderbosch**, groot 586 B.

Deze Bosschen zijn aan elkander, nabij het Dorp Putten gelegen en zijn niet alleen rijk in allerlei *klein Wild*, maar daarin houdt zich ook *grof Wild* op. Nadere inlichtingen zijn op *franco* Brieven te bekomen bij den Heer B. H. PASMAN, te Putten.

*** VERKOOPING te Hillegom, in *de Zanderij*, op Dingsdag 2 Augustus 1853, des Morgens tien ure, van circa 2½ Bunder VROEGE en LATE ETENS AARDAPPELEN, van de meest gezochte Soorten, en wel:
1°. Op de Gronden van G. MANSVELT,
en 2°. op den Tuin van P. VAN WAVEREN JR.

*** ENGESMET & SARLET, zullen Verkooping houden in *het Lokaal* te Haarlem, op Dingsdag den 9den Augustus 1853, van HUISRAAD, INBOEDEL en MEUBELEN, als: Een Kabinet, Ledikanten, Mahonij en andere Stoelen, Kanapés, Chiffonnières, Gladmangel, Lade- en andere Tafels, waaronder eene Eettafel met 10 Inlegbladen; voorts eene partij zoo goed als nieuwe Gereedschappen voor eene Kruidenierswinkel, O. I. Porselein, waaronder enkele fijne Artikelen, als 2 maal 12 Borden met de 6 merken, platronde Spoelkommen en 6 hoogst zeldzame doorgewerkte Kommetjes en andere Voorwerpen; eene fraaije Kamerkroon: eenige goede Boeken, waaronder *Scrivelius* Beschr. van Haarlem, met vele ingevoegde Platen; Beddengoed, Kleederen en hetgeen verder te koop aangeboden zal worden. Dagelijks is gelegenheid ter inzending van Goederen.

Op Zaturdag den 20sten Augustus 1853, des namiddags ten een ure precies, zal men aan het Locaal van Verkoopingen binnen Utrecht achter St. Pieter, publiek verkoopen:

N°. 1. Eene WARMOESIERS-HOFSTEDE, bestaande in eene Huizinge, Wijk M. N°. 603, Hooiberg, Waschhuis en Moesland, groot 1 Bunder, 28 Roeden 50 Ellen, te Utrecht onder Lauwerecht, aan de westzijde der Vecht, nabij de Roodebrug.

N°. 2. Een perceel WARMOESIERSLAND, groot 70 Roeden, 80 Ellen, mede onder Lauwerecht, bij de Roodebrug aan den Anthonis-dijk.

N°. 3. Een perceel DITO, groot 95 Roeden, 80 Ellen, naast het vorig perceel.

N°. 4. Een BOSCH, genaamd *HET PARMENTIERSVAK*, bijzonder gelegen voor de Jagt, beplant met Sparrenboomen, Eiken Hakhout en Wallen, met JAGERSHUIS en negen WONINGEN, groot ruim 61 Bunders, onder Zeist, tusschen de oude Arnhemsche en Woudenberger wegen.

Breeder bij billetten, en nader onderrigt ten Kantore van de Notarissen STEVENS en BUSKES te Utrecht.

*** Bij H. DE RINGH, Boekhandelaar te *Enkhuizen*, is van de pers gekomen:

DE TWEEDE DRUK VAN
TUINIERS MAANDGETIJDEN,
OF AANWIJZING VAN MAAND TOT MAAND DER
WERKZAAMHEDEN IN DEN BLOEMHOF, BOOMGAARD EN MOESTUIN.

UIT DE BESTE BRONNEN GEPUT EN OP EIGENE VEELJARIGE ONDERVINDING GEGROND.

Prijs 12½ Cents.

De Eerste Druk was binnen zeer korten tijd uitverkocht, en nog worden er dagelijks Exemplaren aangevraagd.

***** DEFINITIVE TOEWIJZING,**
bij afslag op Dingsdag den 2den Augustus 1853, des namiddags ten 3 ure, te Rijsoort, ten huize van *W. Ezerman*, ten overstaan van den Notaris H. SCHUYTEN, residerende te Dordrecht, van:

1°. De AMBACHTSHEERLIJKHEID *RIJSOORT*, de Brug te Rijsoort over de Waal, met derzelver geoctroijeerden Tol, Regten en Geregtigheden, een kapitaal Huis, met Erf, Tuin en groote Stalling en Uitspanning, een Boomgaard en Tuin, groot 56 Roeden, 60 Ellen: 1 B. 53 R. 40 E. WEILAND, en 5 Avelingen in de Waal langs Schalkendijkje, met hetzelve Dijkje, beplant met Iepen en Willigen Boomen.

2°. NEGEN ERFPACHTEN, van Erven of Gronden te Rijsoort, ten bedrage van *f* 58,55 's jaars.

3°. En de TIENDEN onder Rijsoort, welke de laatste 10 jaren dooreen gerekend, hebben opgebragt *f* 196,72 's jaars.

Zoo als een en ander Dingsdag ll. is geveild, zullende de 3 percelen na afzonderlijken afslag, worden gecombineerd.

*** Inzet van het aanzienlijk en rentgevend LANDGOED, *KORTENBURG*, onder Wageningen en Renkum, Prov. Gelderland.

Het 1e Perceel, het Landgoed *Kortenburg*, groot 169 Bunders, 95 Roeden, 70 Ellen op *f* 82100,—.

Het 2e Perceel, de alom bekende *Wageningsche Berg*, groot 30 Bunders, 67 Roeden, 80 Ellen, op . . . . 14611,—.

Massa van het 1e en 2e Perceel, op *f* 107000,—.

Het 3e Perceel, het Goed *Zuurënk* of *Zuiderënk*, groot 31 Bunders, 36 Roeden, 60 Ellen, op . . . . 15000,—.

Massa van het 1e, 2e en 3e Perc., op *f* 122000,—.

Het 4e Perceel, de Uiterwaard voor de Kortenburgsche Laan, groot 5 Bunders, 28 Roeden, 30 Ellen, op . . . . 10511,—.

Het 5e Perceel, de Uiterwaard, *de Rietkamp*, groot 5 Bunders, 52 Roeden, 50 Ellen, op . . . . 9500,—.

Massa van het 4e en 5e Perceel, op *f* 20111,—.

Het 6e Perceel, het Bouwland en Akkermaalshout *de Rot*, groot 10 Bunders, 61 Roeden, 30 Ellen, op . . . . 5500,—.

De toeslag van voormelde Goederen, welke in het breede zijn omschreven bij Aanplakbiljetten en in onderscheidene dagbladen, geschied **zonder beraad** en blijft bepaald op Dingsdag 9 Augustus 1853, des avonds om 5 ure, ten huize van den Heer *van Ingen*, te Renkum: inmiddels zijn informatien te bekomen bij de Notarissen KUYK en HONDIUS, te Wageningen en bij den Heer A. J. VAN OOSTVEEN, te Arnhem, terwijl meerdere hoogen kunnen gesteld worden ten Kantore van eerstgenoemden Notaris. Brieven *franco*.

Op Donderdag den 4den Augustus aanstaande, des voormiddags te 10 ure, zullen ten overstaan van den Notaris G. KLUVERS te Hellendoorn, ten huize van den Kastelein *van Beest* op den *Schuilenburg* finaal worden geveild:

DE ERVEN EN GRONDEN
behoorende tot de **HAVEZATHE**

DEN SCHUILENBURG,

onder Hellendoorn, welke op den 21sten Julij j. l. zijn ingezet, en met de verhoogingen gebragt:

1e Perceel op	*f* 4200,00.	5e Perceel op	*f* 6450,00.
2e „ „	1050,00.	6e „ „	7500,00.
3e „ „	7500,00.	7e „ „	5824,00.
4e „ „	6500,00.	8e „ „	3100,00.

en de overige Percelen te zamen op *f* 3590,00.

Zullende des voormiddags te 9 ure van dien zelfden dag aldaar pupliek worden verkocht:

351 STUKS ZWARE

EIKEN BOOMEN.

De Notaris J. MEIJLINK, te Kampen, zal op Maandag den 8sten Augustus e. k., des avonds ten 7 ure, in *het Hotel des Pays Bas* aldaar, verkoopen:

De in volle nering zijnde HERBERG *DE KRUISWEG* genaamd, gelegen op ongeveer 10 minuten afstand van de Stad Kampen, aan den Grindweg van die plaats op Genemuiden, in de onmiddelijke nabijheid van den Zandberg, een der meest bezochte Wandelwegen, en de plaats alwaar jaarlijks door het Instructie-Battaillon gekampeerd wordt.

Dit Perceel bestaat in een eerst in het jaar 1849 nieuw opgetrokken HUIS, bevattende twee ruime Zalen, Woonvertrekken, Keuken, Kelders, Schuur of Achterhuis met Pompwater; voorts aan de eene zijde een ruime TUIN, en aan de andere zijde een open PLEIN, wordende de Tuin met een der Zalen gebezigd tot een veelvuldig bezochte Buiten-Societeit, tellende een aanzienlijk getal Leden; een en ander een ruim bestaan opleverende. Ingezet en met de verhoogingen gebragt op *f* 3915.

Nadere informatien, ook aangaande het nadeelig debiet, ten Kantore van den Notaris. Brieven *franco*.

*** De Notaris JAN HARMS KEMELAAR, te Veenendaal, zal op den 9den en 16den Augustus 1853, aldaar in het openbaar doen inzetten en verkoopen: Twee BURGERHUIZEN, annex den anderen, met Tuinen, en een afzonderlijken Tuin, naast die Huizen, met Schutting en Rasterwerk; alles staande en gelegen te Veenendaal. Nader onderrigt ten Kantore van den Notaris KEMELAAR voornoemd.

NIEUWE WERKEN.

Van Druten & Bleeker, *te Sneek, geven uit:*

ZONDE EN GELOOF, *of ontmoetingen en Verhalen uit mijne Evangeliebediening*, door J. P. VAN BERKUM, Predikant te Wolsum. Een Deel in gr. 8vo met Vignet *f* 2,70.

MADELEINE, *of de alles Overwinnende Kracht des Geloofs*, door JULIA KAVANAGH. Een Verhaal op waarheid gegrond. Naar den tweeden druk uit het Engelsch Vertaald. Een Deel in gr. 8vo met Vignet . . . . *f* 3,00.

HERINNERINGEN *aan mijn Verblijf in Engeland, in het najaar van* 1851, van FREDERIKA BREMER. Uit het Engelsch Vertaald, door *C. M. MENSING*. Een Deel in gr. 8vo *f* 2,00.

Dr. MARTINUS LUTHER, *in zijn Leven, Werken en Karakter*, uit zijne eigene Schriften voorgesteld, door den Schrijver van **„Luthers Politiek enz."** Met een Voorwoord van *S. K. THODEN VAN VELZEN*, Theol. Doct. en Predikant te Leeuwarden. Een Deel in gr. 8° . . . . *f* 2,25.

DE LANDVERHUIZERS, *Tafereelen uit de Kolonien*, door CH. ROWCROFTT. Naar den zesden druk uit het Engelsch, door *P. VAN OS*. 2 Dln. in gr. 8vo met twee Vignetten . . . . *f* 6,25.

DE STRIJD ONZER DAGEN, *of de magt der vooroordeelen*. Een Verhaal uit den tegenwoordigen tijd; door Lord B***, Schrijver van **„Regten en Pligten, of de Weg tot duurzaam Volksgeluk."** Uit het Engelsch Vertaald, door *A. G. BRUINSES*. 2 Dln. in gr. 8°. met Vignetten . . . . *f* 6,60.

REGTEN EN PLIGTEN, *of de Weg tot duurzaam Volksgeluk*. Een Verhaal uit den jongsten tijd, door Lord B***. Uit het Engelsch Vertaald, door *C. S. ADAMA VAN SCHELTEMA*. 2 Deelen in gr. 8vo met Vignet *f* 6,00.

*** De Boekhandelaar W. N. C. ROLDANUS, te Delft, geeft uit:

OVER EENIGE VOEDINGSMIDDELEN
VOOR DEN MENSCH,
BIJ SCHAARSCHHEID OF GEBREK;

DOOR

L. A. VAN MEERTEN.

Voorheen Secretaris van het Geneeskundig Bestuur der Land- en Zeemagt, later Directeur van 's Rijks-Magazijn van Geneesmiddelen, en als zoodanig gepensioneerd, Lid van eenige geleerde Genootschappen.

61 Bladz. in gr. 8°. Prijs *f* –,60.

Dit Werkje bevat belangrijke wenken: voor het *Algemeen Bestuur des Lands*, tot het nemen van voorzorgsmaatregelen in tijden van overvloed; voor *Plaatselijke Besturen*, ten opzigten der voedings-uitdeelingen aan behoeftigen en het goedkoop en doelmatig voeden in groote inrigtingen, en voorts voor *een ieder* ter toepassing in het dagelijksch leven.

*** Bij W. P. VAN STOCKUM, Boekverkooper te *'s Gravenhage*, is van de pers gekomen:

TARIEVEN VOOR DE RIJKSTELEGRAAF.

Alphabetisch ingerigt en bevattende eene opgave der voor ieder land van kracht zijnde bepalingen, met voorkennis van Z. Exc. den Minister van Binnenl. Zaken, verzameld en bewerkt door A. H. VAN THIEL, *Controleur bij den Rijkstelegraaf*. Prijs 65 Cents.

*** VOOR SCHOLEN.

J. D. SYBRANDI, te *Amsterdam*, geeft uit:

***P. J. Andriessen*, Gids** tot het leeren schrijven van zuiver Engelsch. . . . . *f* –,75.

Marryat*, Masterman Ready,** or the wreck of the *Pacific*. Ingerigt ten dienste der Scholen, door ***P. J. Andriessen. . . . . *f* –,75.

***K. H. Vink*, Het Engelsch** lezen en vertalen gemakkelijk gemaakt. . . . . *f* –,70.

W. v. d. Hull*, Fleurs de la Morale** semées sur le sentier de la jeunesse, ou deux cents petits contes à l'usage des *Ecoles primaires*. Première cent. 3e *Edit*. Augmentée d'un Vocabulaire Hollandais par ***P. J. Andriessen. . *f* –,75.

———— Idem, Idem. Seconde centaine 1e partie. *Seconde Edition*. . . . . *f* –,60.

———— Idem, Idem. Seconde centaine, 2e partie. 2e *Edition*. . . . . *f* –,60.

***P. J. Andriessen*, Handleiding** tot het leeren stellen van Brieven, ingerigt voor kinderen uit den fatsoenlijken stand (*voor Jonge Heeren*) 2e druk. . . . . *f* –,35.

———— Idem, Idem. (*voor Jonge Jufvrouwen*) 2e druk. . . . . *f* –,35.

———— **Praktische Logica,** of verzameling van opgaven tot het redekunstig ontleden van voorstellen en volzinnen. 2 stukjes. . . . . *f* –,55.

———— **Bijbelsche Geschiedenis** ten gebruike voor Scholen en Catechisatiën, 2e druk. *f* –,15.

***P. Bijl*, Handleiding** bij het onderwijs in de Nederduitsche taal. Tweede, verbeterde druk. . . . . *f* –,20.

W. F. Andriessen, toegepaste Cijferkunst, ingerigt naar het nieuwe stelsel van Munten, Maten en Gewigten. 4 stukjes, te zamen . . . . *f* 1,—.

☞ 1e stukje. De hoofdregelen *f* –,27½. 2e stukje. De tiendeelige breuken *f* –,22½. 3e stukje. De regel van drieën *f* –,22½. 4e stukje. De gebroke breuken *f* –,27½.

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDE EN ZONEN